

Dne 27. února 2017 jste požádal Městský úřad v Otrokovicích o poskytnutí informací podle zákona 106/199 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve věci souběžně podané stížnosti na zápach v Tlumačově. Ten jste ucítil dne 12. 1. 2017 mezi 11. a 12. hod. Zápach jste charakterizoval, jako podobný zápachu z gumárenských technologií, avšak velmi intenzivní, vymykající se (intenzitě) zápachu z gumárenských technologií, který začal být na území Tlumačova cítit cca před 3 – 5 lety. Upřesňujete, že dříve, podle Vás, na území obce Tlumačov takovýto zápach nikdy cítit nebyl. Zápach přisuzujete zvýšené gumárenské výrobě v závodech Continental – Barum, případně také zahájení provozu v nové výrobně společnosti MITAS v průmyslovém areálu TOMA.

Požádal jste také jmenovitě o následující informace:

1. O prošetření události z 12. 1. 2017, včetně zjištění která organizace byla zdrojem intenzivního a pronikavého zápachu z gumárenských technologií v Tlumačově. Zda se jednalo např. o provozní zkoušení (nové suroviny, nové postupy), provozní poruchu nebo až havárii.
2. Chemickou charakteristiku látek, které byly v uvedené datum (nebo obecně exhalace z gumárenských technologií) v ovzduší, zda je známo úplné zastoupení těchto zapáchajících případně nezapáchajících, ale zdraví škodlivých látek, exhalovaných z gumárenských technologií do ovzduší. Také jejich případnou nebezpečnost pro zdraví obyvatel – nejlépe vyjádření příslušného úřadu – například Státní zdravotní ústav.
3. Zda má Continental-Barum, případně Mitas, případně jiný vámi zjištěný znečišťovatel na výstupu z gumárenských technologií zařízení na eliminaci zápachů, škodlivin vypouštěných do ovzduší a jakou mají tato zařízení účinnost v %, na jakém principu pracují.
4. Zda má Continental-Barum zavedeny (svedeny) exhalace z gumárenské výroby do komína.
5. Jaké již přijal opatření MěÚ Otrokovice ve věci zápachu z gumárenských technologií dříve, jaké přijme následně, když technologie téměř úplné eliminace zápachu z gumárenských jsou už dlouho známy a ani Continental-Barum ani Mitas, by nestály určitě více jak cca 50 % zisku jednoho kalendářního roku z příslušných závodů – viz. stránky www a příprava, instalace a uvedení do provozu by určitě netrvalo déle jak 2 roky.

Uvádíme následující:

Ad 1. Vzhledem k tomu, že se MěÚ Otrokovice jako orgán ochrany ovzduší dověděl o výskytu zápachu až po více než měsíci a žádný jiný podnik na zápach podobného charakteru, který by se vztahoval k uvedenému datu či období kolem tohoto data, neobdržel, nemůže pokládat za prokazatelně potvrzené, že takováto situace nastala, a že se vztahovala k některému z Vámi označených podniků. Protože však Vaši informaci nebere na lehkou váhu, učinil vše, co bylo v jeho možnostech a kompetenci, aby, i když zpětně, zjistil co nejvíce informací k tomuto tématu. Přestože byl v průběhu dne 12. 1. 2017 vítr výrazně proměnlivý, ověřili jsme, že v době, kdy mělo k události dojít, tzn. mezi 11. – 12. hodinou, vál podle údajů z nejbližší meteostanice v Otrokovicích vítr od jihu, což může odpovídat přenosu pachových látek z území Otrokovic na území Tlumačova. Dotazy na gumárenské firmy ohledně případné mimořádné události nebo nestandardní situace v provozu vyšly negativně. Nezbyvá než konstatovat, že zpětně nelze ověřit, zda závan zápachu pocházel z některého gumárenských provozů nebo z jiného zdroje. Protože v dané době panovalo dlouhodobě mrazivé inverzní počasí, nelze ani vyloučit, že pachové látky pocházely třeba z některého lokálního topeniště na území Tlumačova, v důsledku použití nekorektního paliva.

Ad 2. Chemickou charakteristiku látek, které byly v uvedeném čase v ovzduší na území Tlumačova či Otrokovic resp. okamžité hodnoty pachových nebo jiných znečišťujících látek v ovzduší zjistit efektivně nelze. Sledování a vyhodnocování kvality ovzduší v celé ČR obecně, je v kompetenci ČHMÚ. Sledování vlivu látek v ovzduší na lidské zdraví není v kompetenci obecních ani městských, či krajských úřadů. Jsou to speciální zdravotnické orgány nebo instituce od krajské úrovně výše.

Ad 3. Podle našich informací je vzdušina z technologických procesů, kde dochází k používání, popř. vývinu těkavých látek zachycována a dopalována (v případě Continental Barum v technologii teplárny Otrokovice a v případě Mitasu na vlastní technologii spočívající v zachytu organických látek na zeolitovém kole s následným dopálením). Na nově budovaných technologiích je zřizována vzduchotechnika opatřená filtračními vložkami, které při zachycení prachových částic také významně účinkují na snížení pachových emisí, které jsou často vázány právě na tyto prachové částice. Zachycování pachových látek jiným způsobem není v pneumatikárnách ve světě běžné a rozšířené, neboť se jedná o látky nepatrných koncentrací. Technologie pro jejich eliminaci se vyvíjejí v mnoha světových firmách, s nimiž jsou naši výrobci pneumatik v kontaktu. Na základě toho jsou například ve firmě Continental Barum provozně testovány a zkoušeny nové technologie pro eliminaci pachových látek z jejich výroby.

Ad 4. Gumárenské provozy nemají vybudovány žádné komíny. Hlavní odtah vzdušiny zatížené emisemi organických látek je, jak bylo uvedeno výše, veden ve společnosti Continental Barum na TOT, kde je využívána jako vzduch pro spalovací proces ve stávajících kotlích. Běžné výduchy z provozů jsou vyvedeny nad střechu.

Ad 5. Vzhledem k tomu, že MěÚ Otrokovice doposud eviduje minimum podnětů na pachové emise pocházející z gumárenské výroby (maximálně v řádu jednotek ročně), nebyla v rámci kompetencí svěřených zákonem tímto úřadem přijata žádná speciální opatření. Přesto si společnosti Continental Barum i Mitas uvědomují, že se za souhry nepříznivých povětrnostních okolností mohou pachové emise z výroby objevit. Obě společnosti pracují na zavádění nejlepších dostupných technologií (tzv. BAT) zaměřených na zachycování pachových látek.

Závěrem bychom rádi doporučili pro případ, že by se výskyt pachových látek v obtěžující koncentraci v Tlumačově objevil znovu, abyste situaci neprodleně ohlásil v pracovní době buď na obecní úřad v Tlumačově nebo na městský úřad v Otrokovicích, aby bylo možné situaci řešit. V mimopracovní době je možné kontaktovat nejbližší služebnu Policie ČR a požadovat, aby úředním záznamem osvědčila reklamovanou událost. Vždy je důležité, aby bylo uvedeno místo zjištění zápachu (případně kudy se táhne pachová stopa), dále čas zjištění zápachu a velmi užitečnou informací je směr větru v době trvání zápachu.

Městský úřad Otrokovice

odbor životního prostředí

vedoucí oddělení odpadového hospodářství a ochrany ovzduší